Bilgi Notu
Sermaye Piyasası
28 Nisan 2026

Türk Sermaye Piyasalarında Borsa Yatırım Fonları

A. Baran Çakır, Ortak Avukat
Sıla Ustaoğlu, Avukat

*Bu bilgi notu ile Türk sermaye piyasalarında borsa yatırım fonlarının ("**BYF**") kapsamlı bir analizi, yasal çerçevesi ve son dönemde artan önemini ele alınmaktadır. Temel olarak III-52.2 sayılı Borsa Yatırım Fonlarına İlişkin Tebliğ ile düzenlenen BYF'ler; geleneksel yatırım fonlarının sağladığı çeşitlendirme avantajlarını, borsada işlem gören hisse senetlerinin gün içi likiditesiyle birleştiren özgün bir hibrit yapı sunar. Katılımcıların rolleri ile operasyonel işleyişinin mercek altına alındığı bu bilgi notunda, söz konusu araçların fiyat etkinliğini ve şeffaflığı nasıl sağladığını ortaya koymaktadır. Aşağıda, Türkiye piyasalarındaki BYF'lere, bu fonlara yönelik ilginin artmasına sebep olan avantajlara, operasyonel ve yasal gerekliliklere dair açıklamalarımız bilgilerinize sunulmaktadır; nihai olarak bu bilgi notu, halihazırda 30 BYF'ye ev sahipliği yapan Türkiye BYF piyasasının, küresel finansal standartlarla nasıl uyum sağladığını ve hem kurumsal hem de bireysel yatırımcıların değişen ihtiyaçlarına nasıl cevap verdiğini irdeleyen bir çalışma niteliğindedir.*

1. Giriş

1.1. BYF Tanımı

Türkiye'de borsa yatırım fonları ("**BYF**"), katılma payları Türkiye'deki tek menkul kıymetler borsası olan Borsa İstanbul A.Ş. ("**BİST**") bünyesinde işlem gören fonları ifade eder. Yatırım fonları ve serbest fonlara benzer şekilde birer kolektif yatırım kuruluşu olan BYF'ler; portföy yönetim şirketleri tarafından, yatırımcılar adına inançlı mülkiyet esaslarına göre portföy yönetmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliği bulunmayan malvarlıklarıdır. Bununla birlikte, BİST'te işlem görmeleri ve bir ikincil piyasaya sahip olmalarının yanı sıra BYF'ler, daha dar bir yatırım hedefine

Bu yayın Eryürekli tarafından müvekkillerine ve meslektaşlarına yalnızca genel bilgilendirme amacıyla sunulmaktadır ve bu yayında verilen bilgiler, ele alınan konuların her yönünü kapsamayabilir. Burada yer verilen hiçbir bilgi veya yorum avukatlık veya danışmanlık hizmeti olarak değerlendirilmemelidir.

sahip olmalarıyla da ayrışırlar; BYF'ler, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından uygun görülen bir endeksi takip etmek amacıyla oluşturulurlar.

1.2. Küresel BYF Piyasası: BYF'lere Olan İlginin Artmasındaki Nedenler

Küresel piyasada BYF'ler, niş bir yatırım aracı olmaktan modern finans piyasalarının temel taşına dönüşerek önemli bir değişim geçirmiştir. Diğer fonlarla karşılaştırıldığında, yatırımcılar tarafından her geçen gün daha fazla tercih edilmelerini sağlayan çeşitli pratik avantajlar sunarlar:

- Gün içi likidite ve gün boyunca piyasa fiyatından işlem yapabilme esnekliği,
- Düşük yönetim ücretleri sayesinde artan maliyet etkinliği,
- Tek bir işlemle çok çeşitli küresel varlık sınıflarına ve özel sektörlere erişimi tabana yayarak sağlanan daha geniş pazar erişimi,
- Portföy içeriğinin günlük olarak paylaşılması sayesinde sağlanan daha yüksek şeffaflık,
- Anlık (gerçek zamanlı) netlik ve gelişmiş risk yönetimi.

1.3. Türkiye'de BYF Piyasası

Bu küresel ivme, sayısı giderek artan yerel fonlarla birlikte Türkiye BYF piyasasına da net bir şekilde yansımıştır. Yerel piyasa, yatırımcılara finansal hedeflerine ulaşmaları için şeffaf ve düşük maliyetli araçlar sunarak uluslararası standartlarla uyum sağlamaya devam etmektedir. Halihazırda BİST bünyesinde işlem gören 30 adet aktif BYF bulunmaktadır.

2. Mevzuat ve İkincil Düzenlemeler

Temel Mevzuat: BYF'lerin temel yasal dayanağı 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 52. maddesinde bulunmakta olup; söz konusu hüküm, fon yapılarına ilişkin genel çerçeveyi düzenlemektedir.

Ana Düzenleme: Detaylı operasyonel kurallar, portföy yönetim ilkeleri ve kamuyu aydınlatma yükümlülükleri III-52.2 sayılı Borsa Yatırım Fonlarına İlişkin Tebliğ ile düzenlenmektedir. Söz konusu tebliğ, BYF'lerin kurulması ve günlük işleyişine yönelik temel esasları belirlemektedir.

Bu yayın Eryürekli tarafından müvekkillerine ve meslektaşlarına yalnızca genel bilgilendirme amacıyla sunulmaktadır ve bu yayında verilen bilgiler, ele alınan konuların her yönünü kapsamayabilir. Burada yer verilen hiçbir bilgi veya yorum avukatlık veya danışmanlık hizmeti olarak değerlendirilmemelidir.

Kotasyon ve İşlem Kuralları: Katılma paylarının kote edilmesine ve BİST bünyesinde işlem görmesine ilişkin teknik gereklilikler; BİST Kotasyon Yönergesi ile Pay Piyasası Yönergesi ve Prosedürü hükümlerine tabidir.

3. BYF'ler Nasıl Çalışır?

BYF'ler, BİST Pay Piyasası bünyesindeki Yapılandırılmış Ürünler ve Fon Pazarı'nda (*veya yalnızca nitelikli yatırımcılara satılması durumunda Girişim Sermayesi Pazarı'nda*) kote edilen ve zorunlu piyasa yapıcılık esasıyla işlem gören, endeks takip eden fonlardır. Bu fonların kurucuları portföy yönetim şirketleri olup; uygulamada genellikle aynı portföy yönetim şirketi fon yöneticisi olarak görev yapmaktadır. Takip eden bölümlerde, BYF'lere ilişkin temel kavramlar ve mekanizmalar incelenmektedir.

3.1. Endeks Takibi

BYF'lerin temel stratejisi, takip edilen endeksin performansını yansıtmaktır; bu performans ise takip farkı ve takip hatası hesaplanarak ölçülür. Bir BYF; toplam fon değerinin en az %80'ini devamlı olarak yalnızca takip edilen endeks kapsamındaki varlıklara veya ilgili endeksi takip eden yurt dışı borsalarda işlem gören BYF'lerin paylarına yatırarak endeksi takip edebilir. Ek olarak endeks, takip edilen endeks kapsamında yatırım yapılması zorunlu olmayan varlıklara yatırım yapılarak da takip edilebilir. Toplam değerinin en az %80'ini devamlı ve münhasıran endeks kapsamındaki varlıklara yatıran BYF'ler portföylerini, endeks kapsamındaki varlıkların tümünden aynen kopyalama yoluyla veya seçilmiş bir kısmının örneklenmesi yöntemiyle oluşturabilirler.

Türkiye piyasasında bulunan 30 BYF'nin takip ettiği endeksler; hisse senetleri, TLREF (Türk Lirası Gecelik Referans Faiz Oranı), döviz ile tematik veya sektörel temalar dahil olmak üzere çeşitli varlık sınıflarına dağılmıştır.

3.2. Takip Farkı ve Takip Hatası

Takip farkı, BYF ile takip edilen endeksin yıllık getirileri arasındaki farkı ifade etmekte olup, fon ile gösterge endeks arasındaki genel performans farkını temsil eder. Takip hatası ise BYF ile takip edilen endeksin getirileri arasındaki farkın değişkenliğini ifade eder ve fonun, gösterge endeksini takip etmekteki tutarlılığını temsil eder.

Bu yayın Eryürekli tarafından müvekkillerine ve meslektaşlarına yalnızca genel bilgilendirme amacıyla sunulmaktadır ve bu yayında verilen bilgiler, ele alınan konuların her yönünü kapsamayabilir. Burada yer verilen hiçbir bilgi veya yorum avukatlık veya danışmanlık hizmeti olarak değerlendirilmemelidir.

İşlem maliyetleri, toplam giderler, likit olmayan varlıklar ve benzeri unsurlar; BYF'nin takip edilen endeks performansını birebir yansıtma kabiliyetini etkileyen unsurlardır ve takip farkı ile takip hatasının büyüklüğü üzerinde rol oynayabilirler.

Takip farkı ve takip hatasındaki şeffaflık ile gelecek projeksiyonları, belirli periyodik bildirimler aracılığıyla güvence altına alınmaktadır:

Bildirim	Konu	Tarih
Aylık Performans Bildirimi	Son bir yıllık dönem için hesaplanan takip farkı ile takip hatası ve bu değerlerde önemli bir artış yaşanması durumunda söz konusu farkın nedenleri	Ayın ilk iş günü
Yıllık Performans Bildirimi	Önceki yıl için öngörülen tahmini takip hatası, gerçekleşen takip farkı ve takip hatası ile bunlar arasında önemli bir sapma olması durumunda söz konusu farkın nedenleri	En geç Ocak ayının son iş günü
Yıllık Gelecek Projeksiyon Bildirimi	Normal piyasa koşulları altında oluşabilecek, bir sonraki yıla ilişkin tahmini takip hatası değeri	Yılın son iş günü

3.3. Fon Portföyünün Oluşturulması ve Yönetimi

BYF portföyleri, takip edilen endeks kapsamındaki varlıkların aynen kopyalanması ya da örneklenmesi yoluyla oluşturulur; bu süreç, kurucunun avans sağlaması ve/veya katılım paylarının BİST bünyesinde veya dışında nakit karşılığı halka arz edilmesiyle gerçekleştirilir.

2026 yılı için, sağlanacak avansın veya ilk halka arzın asgari tutarının en az 70.000.000 TL olması gerekmektedir. Her iki yöntemin eş zamanlı olarak kullanılması durumunda, bu asgari sınır avans ve halka arz tutarının toplamına uygulanır.

Bu yayın Eryürekli tarafından müvekkillerine ve meslektaşlarına yalnızca genel bilgilendirme amacıyla sunulmaktadır ve bu yayında verilen bilgiler, ele alınan konuların her yönünü kapsamayabilir. Burada yer verilen hiçbir bilgi veya yorum avukatlık veya danışmanlık hizmeti olarak değerlendirilmemelidir.

Fonun faaliyet süresi boyunca, her ayın son iş günü itibarıyla yapılan değerlendirmede, son üç aylık ortalama toplam fon değeri 2026 yılı için 35.000.000 TL'nin altına düşemez.

3.4. Birincil Piyasa İşlemleri

Fonun birincil piyasa işlemleri; yetkilendirilmiş katılımcı ile portföy saklayıcısı arasında gerçekleşen, yeni fon katılma paylarının oluşturulması ve mevcut fon katılma paylarının geri alımından oluşur.

Katılma paylarının oluşturulması; fon portföy kompozisyonunu temsil eden varlıkların veya nakdin bir araya getirilerek, yetkilendirilmiş katılımcı aracılığıyla gerçekleştirilen işlemler çerçevesinde portföy saklayıcısına teslim edilmesi yoluyla, asgari işlem birimi veya katlarına tekabül eden tutarlarda katılma payı üretilmesi sürecidir. Katılma paylarının itfası ise bu süreç tersine işletilerek gerçekleştirilmektedir.

Katılım paylarının oluşturulma ve itfa sürecine ilişkin esaslar; yetkilendirilmiş katılımcı, kurucu ve portföy saklayıcısı arasında imzalanan sözleşme ile belirlenir.

Katılım paylarının oluşturma ve itfa mekanizmaları, fon portföyünün takip edilen endeks ile uyumlu olmasını sağlamaya katkıda bulunur.

4. Nasıl Ayrışırlar?

BYF'leri diğer yatırım fonlarından ayıran ve yatırımcılar nezdinde tercih edilmelerini sağlayan temel unsurlar aşağıda belirtilmiştir.

- **Düşük Gider Oranları:** BYF'ler genel olarak pasif bir yönetim stratejisi (endeksleme) izledikleri için aktif olarak yönetilen yatırım fonlarına kıyasla operasyonel maliyetleri ve yönetim ücretlerini önemli ölçüde azaltırlar.

- **Anında Çeşitlendirme ve Erişilebilirlik:** Yatırımcılar tek bir pay satın alarak tüm bir endekse, sektöre veya emtiaya anında yatırım yapma imkanı elde ederler; bu da minimum sermaye ile bir portföy oluşturulmasına olanak tanır.

Bu yayın Eryürekli tarafından müvekkillerine ve meslektaşlarına yalnızca genel bilgilendirme amacıyla sunulmaktadır ve bu yayında verilen bilgiler, ele alınan konuların her yönünü kapsamayabilir. Burada yer verilen hiçbir bilgi veya yorum avukatlık veya danışmanlık hizmeti olarak değerlendirilmemelidir.

- **Vadeli Fiyatlama Olmaması:** Geleneksel fonların aksine BYF'ler, tıpkı hisse senetleri gibi piyasa saatleri içinde anlık olarak alınıp satılabilirler. Bu durum vadeli fiyatlamadan kaynaklanan gecikmeleri ortadan kaldırarak yatırımcılara anında işlem yapma ve fiyat kesinliği sağlar.

Buna ek olarak BYF'ler, endeks sertifikalarıyla önemli benzerlikler taşımaktadır. Ancak endeks sertifikaları, dayanak endekse bağlı bir ödeme veya teslimat yükümlülüğünü temsil ederken; BYF'ler, fonun mal varlığı havuzunda doğrudan mülkiyet hakkı sunar. Bu durum, ödeme güçlüğü risklerine karşı koruma mekanizmalarında bir farklılık yaratmaktadır.

5. Sonuç

Dünya Altın Konseyi'nin (*World Gold Council*) son raporuna göre[1], küresel altın talebi 2025 yılında tarihi bir rekor kırmış olup bu yükselişin ana itici gücü altın BYF'leridir. Özellikle Morningstar[2] verileri, Avrupa merkezli BYF'lerin 2026 başından bu yana 2 milyar Avronun üzerinde yeni sermaye çektiğini göstermektedir. Benzer şekilde, sayıları giderek artan fonlarla birlikte Türkiye BYF piyasası da emtialara, halka açık şirketlerin paylarına ve tematik sepetlere doğru genişlemekte ve gelecek için önemli bir büyüme potansiyeli sergilemektedir.

Geleneksel emtialardaki bu dönüşüme ek olarak, ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu'nun (*SEC*) 2024 başındaki spot Bitcoin BYF onayı, dijital varlıkları, likiditeyi, meşruiyeti ve yatırımcı korumasını artıran düzenlenmiş bir çerçeveye entegre ederek finansal inovasyonda kritik bir dönüm noktası oluşturmuştur. ABD'deki bu gelişmeleri takiben, Japonya'nın[3] 2028 yılına kadar spot kripto BYF'lerinin onaylanması için yasal bir çerçeve oluşturma hedefinin, BYF'lere olan ilgiyi daha da artırması ve küresel ölçekte diğer piyasalara örnek teşkil etmesi beklenmektedir.

***

[1] Dünya Altın Konseyi (World Gold Council), "Gold Demand Trends: Q4 and Full Year 2025", 29 Ocak 2026, www.gold.org/goldhub/research/gold-demand-trends/gold-demand-trends-full-year-2025
[2] Valerio Baselli, "Gold Price Surges above $5500: Here's Why", 29 Ocak 2026, https://global.morningstar.com/en-nd/markets/gold-price-surges-above-5500-heres-why
[3] Nikkei Asia, "Japan to greenlight crypto ETFs as soon as 2028", 26 Ocak 2026, https://asia.nikkei.com/spotlight/cryptocurrencies/japan-to-greenlight-crypto-etfs-as-soon-as-2028

Bu yayın Eryürekli tarafından müvekkillerine ve meslektaşlarına yalnızca genel bilgilendirme amacıyla sunulmaktadır ve bu yayında verilen bilgiler, ele alınan konuların her yönünü kapsamayabilir. Burada yer verilen hiçbir bilgi veya yorum avukatlık veya danışmanlık hizmeti olarak değerlendirilmemelidir.

***

Yukarıda yer alan konular hakkında herhangi bir sorunuz olması halinde, lütfen bizimle temas kurmaktan çekinmeyiniz.

Saygılarımızla,

Eryürekli Hukuk Bürosu
www.eryurekli.com
info@eryurekli.com
+90 212 365 9600

Bu yayın Eryürekli tarafından müvekkillerine ve meslektaşlarına yalnızca genel bilgilendirme amacıyla sunulmaktadır ve bu yayında verilen bilgiler, ele alınan konuların her yönünü kapsamayabilir. Burada yer verilen hiçbir bilgi veya yorum avukatlık veya danışmanlık hizmeti olarak değerlendirilmemelidir.